

BORGARBÓKASAFN
REYKJAVÍKUR

Leiðarljós

Borgarbókasafn Reykjavíkur standi jafnfætis bestu almenningsbókasöfnum heimsins hvað varðar búnað og þjónustu og eflí menningu í alþjóðlegu umhverfi.

Borgarbókasafn Reykjavíkur rekur sjö söfn; aðalsafn í Grófarhúsi, Ársafn, Foldasafn, Gerðubergssafn, Kringlusafn, Seljasafn og Sólheimasafn ásamt bókabíl með tæplega 40 viðkomustöðum.

Hlutverk

Borgarbókasafn Reykjavíkur er upplýsinga- og menningarstofnun sem starfar í samræmi við gildandi lög um almenningsbókasöfn.

Meginmarkmið

- Borgarbókasafn sé aðgengilegt öllum borgarbúum.
- Heimsóknir í Borgarbókasafn séu hluti af daglegu lífi borgarbúa.
- Starfsemi Borgarbókasafns einkennist af víðsýni og virðingu gagnvart fólki af ólíkum uppruna.
- Heimsóknir í Borgarbókasafn séu hluti af menningaruppeldi barna og unglinga.
- Íslenskar bókmenntir séu kynntar jafnt innan lands og utan.
- Safnkostur uppfylli óskir og þarfir viðskiptavina.
- Borgarbókasafn hafi á að skipa ánægðum og hæfum starfsmönnum sem sinni störfum sínum á framúrskarandi hátt.
- Starfsemi Borgarbókasafns sé lýðræðisleg og opin og starfsmenn ásamt borgarbúum hafi áhrif á hana.
- Fjármunum sé vel varið.

(Sjá nánar um hlutverk, leiðarljós og markmið safnsins á vefsíðu safnsins).

Safnið starfar í samræmi við gildandi stefnur og samþykktir Reykjavíkurborgar þar á meðal samþykkt um Borgarbókasafn frá 2002, lög um almenningsbókasöfn

Fjármál

Frumvarp 2008 (þkr)

Tekjur

Þjónustutekjur -41.000

Gjöld

Laun og launatengd gjöld 336.898

Innri leiga 72.807

Styrkir og framlög 0

Annar rekstrar-kostnaður 163.557

Rekstrarniðurstaða 532.262

Starfsmannafjöldi 2008

Heildarfjöldi 112

Fjöldi stöðugilda 85

www.borgarbokasafn.is

nr. 36/1997 og yfirlýsingu Menningar- og vísindastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO) um almenningubókasöfn frá 1994.

HELSTU VERKEFNI 2007

Sjálfsafgreiðsla. Í maí hófst sjálfsafgreiðsla í aðalsafni en aðeins var lokað þar í einn dag er vélar voru settar upp og prófaðar, skjámyndir lesnar yfir, afgangsluborð minnkað og breytt, veggir málaðir og Artótek flutt til. Síðan hófst sjálfsafgreiðsla í Gerðubergssafni og Kringlusafni en þar var ekki lokað enda breytingar minni. Nánast engin truflun var því á þjónustu safnsins. Í ljós kom að vélararnar gátu ekki lesið strikamerki á tón- og myndefni og var það átaksverkefni sumarsins að setja nýja gerð strikamerkja á þennan safnkost. Sjálfsafgreiðsla verður komin á alla staði á árinu nema í Seljasafni og bókabíl. Samtals verða því keyptar á árinu 12 vélar af danskri gerð Codeco. Innleiðingin var unnin í góðu samstarfi við Landskerfi bókasafna, sem rekur bókasafnskerfið Gegni, og seljendur vélanna. Lánþegar hafa tekið nýbreytninni mjög vel, þeir nota sérstök lánþegakort í vélarnar og slá inn leyninúmer.

Starfsmenn munu smám saman laga störf sín að þessari breytingu. Þeir munu kappkosta að vera sýnilegir gestum eins og endranær og þjóna þeim sem best þótt á annan hátt sé.

Innheimta með tölvupósti, símaskilaboð og tilkynningar um pantanir. Í lok júní hóf safnið innheimtu vanskila með

tölvupósti og er þetta gert daglega. Lánþegar eru mjög ánægðir með þessa þjónustu sem ekki var möguleg fyrr en með nýrri útgáfu Gegnis. Ríflega helmingur lánþega fær nú innheimtubréf í tölvupósti en fyrstu tvo mánuðina fengu 1.914 lánþegar send innheimtubréf á pappír en 2.352 innheimtubréf með tölvupósti. Sparar þetta mikla vinnu og pósthúsgjöld. Bættar aðferðir við innheimtu vanskila þýða að safnkostur nýtist betur.

Unnið er að því að bjóða lánþegum upp á að fá aðvörun með símskilaboðum u.þ.b. tveimur dögum áður en skilafrestur rennur út. Þetta er hugsað sem þáttur í verkefninu Rafræna Reykjavík og unnið í samstarfi við Landskerfi bókasafna og tækniáðila innan borgarinnar. Nú er lánþegum einnig tilkynnt með tölvupósti, óski þeir þess, að pöntuð bók sé tilbúin í stað þess að áður var hringt.

Breytingar á húsnæði. Barna- og unglíngadeild í aðalsafni var gjörbreytt eftir að hafa verið nánast óbreytt frá opnun Grófarhúss. Starfsmenn höfðu kynnt sér nýjar hugmyndir t.d. í barnabókasafninu *Rum for barn* í Stokkhólmi en það safn byggist á hugmyndafræði um örvun og þroska barna. Tölvur voru fjarlægðar. Afmarkað rými er í barnadeildinni þar sem börn geta skriðið og velt sér innan um leikföng og bækur. Forráðamenn eru á svæðinu með börnunum en inn á þetta svæði má ekki fara í skóm. Viðvera og aðsókn að barnadeildinni hefur stóruaukist með þessari breytingu. Einnig var unglínga- og myndasögudeild breytt en myndasögudeildin laðaði að sér nýja gesti við opnun árið 2000. Tón- og mynddeild var

„snúið við”. Í stað vinnuherbergis starfsmanna bættist við opið rými fyrir gesti og betri aðstaða. Í framhaldinu verður komið þar fyrir sýningarstöðu.

Bókmenntagöngur á íslensku og ensku.

Síðastliðin fimm ár hefur safnið boðið upp á bókmenntagöngur á ensku í júlí og ágúst. Fjöldi þátttakenda í göngunum hefur stórukað með betri kynningu.

Góðir leiðsögumenn, bókmenntafræðingar, skipuleggja og stjórna göngunum og leikari fer með bókmenntatextana með tilheyrandi tilþrifum. Flestir voru göngumenn 45 en þessar göngur eins og aðrir viðburðir safnsins eru gestum að kostnaðarlausu.

Safnið hefur einnig boðið upp á bókmenntagöngur á íslensku með ólík þemu. Undanfarin þrjú sumur hafa menningarstofnanir borgarinnar staðið fyrir göngum undir heitinu *Kvöldgöngur úr Kvosinni*. Þá hefur safnið einnig boðið upp á bókmenntagöngur eða bókmenntarútuferðir í úthverfum borgarinnar. Á Menningarnótt var boðið upp á *Íslendingasagnagöngu* og var hún vel sótt.

HELSTU VERKEFNI 2008

Barnvæn menning – betri borg

Í meginmarkmiðum Borgarbókasafns segir að heimsóknir í safnið skuli vera hluti af menningaruppeldi barna og unglinga.

Menningarstarf með börnum hefur ætíð verið mjög öflugt og sífellt er leitað nýrra leiða til að svo sé. Í öllum söfnunum starfa sérstakir barnabókaverðir. Í nær þrjú áratugi hafa verið skipulagðar safnkynningar 9 ára barna, en á árinu 2008 er gert ráð fyrir að 8 þúsund skólanemar komi í skipulagðar heimsóknir. Ótalin eru þau börn sem koma á viðburði fyrir börn og fjölskyldur árið um kring t.d. um helgar og á hverjum degi koma litlir og stórir hópar barna í heimsóknir án þess að þær séu sérstaklega skipulagðar.

Sögustundir, ritsmiðjur, tónsmiðjur, myndasmíðjur, val barna á bestu barnabók ársins, bókaþöf til barna í ungbarnaefirliti, heimsóknir í bekki, bókmenntakynningar, bóka-koffort í leikskóla og grunnskóla eru dæmi um hefðbundið menningarstarf með börnum.

Dæmi um nýjungar 2008: Verið er að byggja upp safn barnabóka á nýbúamálum og verður það í Gerðubergssafni. Bóka-koffortum í leikskólana verður fjölgað til muna. Sögubíllinn fer í 80 leikskóla borgarinnar. Ljóðaslemma fyrir unglinga verður í febrúar. Loks verður unnið að menningarbók og –vef fyrir börn þar sem þeim verður kynnt saga, menning og náttúra borgarinnar. Þetta verður samstarfsverkefni menningarstofnana borgarinnar og e.t.v. fleiri.

Tækninýjungar bæta þjónustu. Tæknin býður upp á nýjungar og bættu þjónustu og dregur úr einhæfri vinnu starfsmanna. Stefnt er að því að sjálfsafgreiðsla útlána verði allt að 100% í sex söfnum.

Skráning safnkosts er ekki eins tímafrek og áður var, þar sem nær öll bókasöfn landsins skrá í sameiginlegan gagnagrunn, Gegni, og sparar það mikla vinnu einstakra safna.

Starfsmenn hafa meiri tíma til að vinna að fjölbreyttum, sýnilegum verkefnum fyrir borgarbúa og gesti borgarinnar. Kemur það fram í vinsælum dagskrám/viðburðum sem oft á tíðum hafa öðlast fastan sess. Allir viðburðir safnsins eru ókeypis. Borgarbókasafn mun halda áfram að taka upp þær tækninýjungar sem bæta þjónustu.

Ekki aðeins Borgarbókasafn. Starfsmenn eru ekki aðeins að starfa fyrir og í Borgarbókasafni. Mikið og öflugt samstarf er meðal bókasafna/menningarmiðstöðva landsins. Kallað er á starfsmenn safnsins til hvers konar starfa enda búa þeir yfir mikilli fagþekkingu og reynslu sem sóst er eftir til sameiginlegra verkefna. Starfsmenn Borgarbókasafns eru mjög stoltir af því að til þeirra er leitað og rödd safnsins skiptir miklu máli bæði innan lands og utan.

Borgarbókasafn gerði fyrir sex árum samstarfssamning við Bókasafns- og upplýsingafræðiskor Háskóla Íslands um námskeiðið *Borgarbókasafn Reykjavíkur. Hlutverk, starfsemi og þjónusta*. Námskeiðið er í boði annað hvert ár. Starfsmenn sjá um kennslu og fer hún fram í safninu og sitja að jafnaði um 60 nemar námskeiðið. Einnig sækja háskólanemar vettvangsnám í safninu.

Annarrar kynslóðar bókasafn. Í lok ársins 2007 og fram á 2008 verður farið vandlega í

saumana á því hvaða rafræna efni á Netinu hentar notendum.

Sýndarbókasafnið og hefðbundna raunbókasafnið verða skoðuð og vegið og metið hvort skynsamlegra sé að kaupa aðgang að rafrænu efni á Netinu eða kaupa „hefðbundið“ efni. Þetta efni verður sýnilegt á endurhannaðri heimasíðu safnsins. Afrakstur þessarar vinnu mun koma fram á árinu 2008 og verður unnin skýrsla um verkefnið. Þessi vinna ásamt frekari þátttöku viðskiptavina við mótun þjónustunnar, t.d. í rýnihópum, er hluti af þeirri þróun safnsins að geta kallað sig *Bókasafn 2* eða *Library 2*.

Heimasíða safnsins verður endurhönnuð enda er sú gátt jafnmikilvæg og útidyr safnanna. Bryddað verður upp á ýmsum nýjungum til að gera hana gagnvirkari og nútímalegri en hún er nú. Innri vefur starfsmanna verður endurhannaður og lagaður að innri vef Reykjavíkurborgar.

Bókmenntavefurinn á íslensku og ensku verður yfirfarinn áður en hann flyst í nýtt vefkerfi. Aðsókn að vefnum fer stöðugt vaxandi enda má staðhæfa að hann sé afar vandaður en nokkuð skortir á að hann sé nútímalegur t.d. varðandi hljóð og hreyfimyndir.

Sögubíll fyrir yngri börnin verður kominn á fulla ferð og mun hann færa börnin inn í heim ævintýra, lesturs, bóka og bókasafna.

Vefur og bók um Reykjavík fyrir börn 9 ára + verður hannaður í samstarfi við aðra innan Reykjavíkurborgar og utan. Þar

Bókmenntavefurinn ARTOTEK

verður fjallað um sögu, náttúru og menningu. Framlag menningarstofnana til þessa verkefnis verður sérþekking starfsmanna en leitað verður styrkja.

Safnið mun taka þátt í bókmenntahluta verkefnisins **Merkilega Reykjavík** enda er það eitt mikilvægasta verkefni almenningsbókasafna að efla áhuga á bókmenntum.

Undirbúningsvinna vegna nýs bókasafns í Grafarvogi verður fagleg og leitað verður nýrra og djarfra hugmynda sem samræmast þörfum íbúa. Rýnihópar hverfisbúa verða

hafðir með í ráðum og teflt verður fram því besta sem fram fer í almenningsbókasöfnum og menningarmiðstöðvum nútímans.

Þrátt fyrir að hér að ofan hafi verið talin upp ýmis einstök verkefni er mikilvægasta viðfangsefni Borgarbókasafns að vera staður þar sem gestum líður vel og þeir dvelja löngum stundum; - vera örvandi og menntandi torg. Starfsmenn safnsins eru staðráðnir í að halda því góða orðspori sem fer af safninu og kemur ítrekað fram í könnunum meðal borgarbúa og gesta safnsins.

Lykiltölur

	Raun 2005	Raun 2006	Útk.spá 2007	Áætlun 2008
Gestafjöldi	573.451	569.909	570.000	570.000
Fjöldi gesta sem heimsóttu vefi BBS (meðaltal á mánuði)		8.798	8.700	8.700
Fjöldi uppfléttinga á vefi BBS (meðaltal á mánuði)		52.271	52.000	52.000
Safnkostur	489.799	482.981	490.000	490.000
Safnkostur á íbúa	4,3	4,2	4,3	4,3
Velta safnkosts-útlán á eintak	2,4	2,4	2,4	2,4
Velta safnkosts-tónlist (eingöngu) útlán á eintak	4,5	4,5	4,5	4,5
Tölvur fyrir gesti	64	43	43	43
Fjöldi íbúa um hverja tölvu	1.772	2.669	2.669	2669
Afgreiðslustundir safnanna og bókabíls á viku	360	360	360	360
Afgreiðslustundir á ári	18.720	18.720	18.720	18.720
Afgreiðslustundir samstarfssafnanna í Mosfellsbæ og á Seltjarnarnesi á viku	81	81	81	81
Heildarhúsnæði í fermetrum-brúttó	6.726	6.726	6.726	6.726

Lykiltölur frh.

	Raun 2005	Raun 2006	Útk.spá 2007	Áætlun 2008
Útlán	1.037.660	959.706	960.000	940.000
Útlán til skipa (fjöldi skipa)	16	16	16	16
Útlán til stofnana (fjöldi stofnana)	6	6	6	6
Bókin heim (fjöldi notenda)	78	80	80	80
Koffort í leikskóla. Útlán	1.450	2.500	2.500	3.000
Útlán á íbúa	9,1	9	9	9,1
Fjöldi viðburða	215	210	210	220
Skólanemar í skipulögðum heimsóknum	6.652	8.627	6.000	8.000

Viðburðadagatal Borgarbókasafns 2008

Febrúar	<i>Vetrarhátíð og Safnanótt. Dagskrá í aðalsafni og í bókasafni þess hverfis sem er í brennidepli. Ljóðaslemma.</i>
Apríl	<i>Vika bókarinnar. Bókaverðlaun barnanna afhent að undangenginni kosningu um allt land - fjölskylduhátíð í aðalsafni. Bókmenntagöngur í úthverfum t.d. með Grafarvogsskaldum.</i>
Apríl/maí	<i>Þórbergisdagskrá.</i>
Júní	<i>Kvöldgöngur úr Kvosinni. Ritsmiðjur. Sumarlestur.</i>
Júlí	<i>Kvöldgöngur úr Kvosinni (1-2). Bókmenntagöngur á ensku (4). Sumarlestur.</i>
Ágúst	<i>Kvöldgöngur úr Kvosinni (1-2). Bókmenntagöngur á ensku (4). Menningarnótt.</i>
Sept/okt/ nóv	<i>Fyrirlestraröð í aðalsafni. Hugsanlegt þema: Dyggðirnar.</i>
September	<i>Vika símenntunar.</i>
Október/ Nóvember	<i>Málþing starfsmanna. Norræna bókasafnavikan.</i>
Desember	<i>Brot af því besta. Nýjar bækur kynntar í Kringlusafni. Nýjar bækur kynntar unglíngum í efstu bekkjum grunnskóla.</i>

Allt árið: Sögustundir barna og ýmsar barna- og fjölskyldudagskrár. Ýmsir viðburðir í einstökum söfnum tónleikar, brúðuleikhús, heimsóknir listamanna, fyrirlestrar, bókmenntadagskrár. Þátttaka hverfissafna og bókabíls í hverfishátíðum. Myndlístarsýningar í Artóteki (4-5) Ýmsar minni sýningar í einstökum söfnum eftir því sem aðstæður bjóða upp á.

Birt með fyrirvara um breytingar.

Skorkort 2008

Velgengnisþættir	Mælikvarðar	Útk.spá 2007	Markm. 2008
Þjónusta			
Mening og listir séu snarþáttur í uppeldi og fræðslu barna	Fjöldi viðburða sérstaklega skipulagðir fyrir börn og fjölskyldur	210	220
	Fjöldi heimsóknna skólabarna og barna í tómstundastarfi	6.000	8.000
Borgarbókasafn gegni hlutverki sínu á framúrskarandi hátt	Hlutfall borgarbúa (16-80 ára) sem heimsótti safnið s.l. 12 mánuði	70%	70%
	Hlutfall gesta sem eru ánægðir með starfsemi BBS	95%	90%
Stuðla að nýsköpun í menningu og ferðaþjónustu	Nýmæli í starfsemi hjá sviðinu	2	2
Tryggja jafnræði og jafnrétti og rækja höfuðborgarhlutverkið	Fjöldi viðburða og aðgerða í anda fjölmeningarstefnu Reykjavíkurborgar		2
	Fjöldi innlendra samstarfsverkefna við aðila utan Reykjavíkur	5	5
Vegvisir í alþjóðlegri borg	Framboð á kynningarefni á erlendum tungumálum (fjöldi titla)	4	4
	Fjöldi erlendra tungumála í kynningarefni	2	2
	Fjöldi alþjóðlegra samstarfsverkefna		1
Áhersla á aðgengi allra þjóðfélagshópa að menningu og listum	Hlutfall bókmenntavefjar sem þýddur er á ensku	70%	85%
	Aukning útlána í Artóteki	7%	10%
Fjármál			
Tryggja góða og hagkvæma nýtingu og stýringu fjármuna	Fjárhagsáætlun v/raun	100%	100%
Stuðla að verðmætasköpun	Fjöldi verkefna þar sem samstarfsaðilar fjármagna a.m.k. 15% af kostnaði	0	1
Auðvelda samanburð milli rekstrarreininga og ólíkra rekstrarleiða	Kostnaður við rekstur pr. gest	894	917
	Kostnaður við rekstur pr. borgarbúa	4.317	4.429
	Sértekjur pr. gest	70,18	70,18
Verklag			
Tryggja góða og skilvirka þjónustu og greiðan aðgang að upplýsingum	Hlutfall gesta sem eru ánægðir með viðmót starfsmanna	95%	90%
	Hlutfall gesta sem eru ánægðir með sjálfsafgreiðslu	85%	80%
	Hlutfall gesta sem notar sjálfsafgreiðslu	60%	90%
	Fjöldi heimsóknna á bokmenntir.is (meðalt. á mán)	3.600	3.800
Stuðla að bættu samráði og þátttöku í stefnumótun og ákvarðanatöku	Fjöldi samráðsfunda og aðgerða sem hvetja til þátttöku almennings í þróun, stefnumótun og ákvarðanatöku	2	2

Skorkort 2008 frh.

Velgengnisþættir	Mælikvarðar	Útk.spá 2007	Markm. 2008
Mannauður			
Stuðla að jákvæðu starfsumhverfi og starfsánægju	Hlutfall starfsmanna sem eru ánægðir í starfi þegar á heildina er litið	85%	85%
	Hlutfall starfsmanna sem finnst góður starfsandi ríkja á sínum vinnustað	89%	89%
	Hlutfall starfsmanna sem hlakka til að mæta í vinnuna	79%	80%
Stuðla að samvinnu og sveigjanleika í starfi	Hlutfall starfsmanna sem telur sig njóta sveigjanleika í starfi til að samræma starf og einkalíf	84%	85%
Efla þekkingu, nýsköpun og frumkvæði starfsfólks	Hlutfall starfsmanna sem hafa farið í árlegt starfsmannasamtal á síðustu 18 mán.	66%	90%
	Hlutfall starfsmanna sem hefur fengið tækifæri til símenntunar og starfsþróunar á síðustu 12 mánuðum	80%	80%
	Hlutfall starfsmanna sem telja að vinnustaður sinn leggi áherslu á að starfsmenn miðli þekkingu sín á milli	87%	86%
Nýta bestu fáanlega þekkingu á hverjum tíma	Hlutfall starfsmanna sem telur hæfni sína vel nýtta í starfi	76%	78%

